

KIS HÍR LAP

Szerkeszti Forgó bácsi.

ÖRÖM ÉS GOND. (Lásd a 407. lapon.)

LIX. köt. 26. szám.

Ára negyed-évre 2 kor. Egyes szám ára 24 fil. 1900. december 23-án.
Megjelen minden vasárnap 16 lapon.

NY. M. M. KÖNYVTÁRA
Hírnap Könyvtar
Névkönyv
14/1
I. sz.

HARDY KAPITÁNY GYERMEKEI.

— Elbeszélés számos képpel. —

Irta *Ellis Ede.*

Folytatás.)

HELNÖTT és izmos férfiú is meghök-
kent volna, ha olyan helyzetbe jut,
mint Dorinka a farkassal. Ez a vérszomjas
fenevad rendszeren nem nagyon bátor ugyan,
kivált ha egymaga bolyong; de az éhség,
mint minden vad-állatot, ezt is vakmerővé
teszi, ereje pedig nagyon nagy és akit
rettenetes fogai közé kap, az körül-belől
veszve van, mert alig pár pillanat alatt
agyon marczangolja. Nem csoda, ha Do-
rinka, aki hirtelen eléggé ismerte ezt a hir-
telen fölbukkant ellenséget, jó ideig szinte
dermedten bámult maga elé, a fogait vieszo-
ritó farkasra.

Ezt a merev tekintetet a farkas nem
szerette s jó ideig szintén mozdulatla-
nul állva maradt. Jobban szeret hátulról
lopózni prédája közelébe, hogy váratlanul
rohanja meg. Itt azonban nem volt rá
módja, mert csak a mély vízbe gázolva
kerülhetett volna prédájának a háta mögé.
Éhesnek pedig bizonyosan nagyon éhes
volt, tehát végre is rászánta magát, hogy
megmozduljon. Lassu léptekkel indult meg
a fatörzsön.

Dorinka látta és fölriadt dermedtségé-
ből. Még egy-két perez és rá rohan a
fenevad.

Ha bizonyos is, hogy üldözni fogja a
farkas, még sem tehet egyebet, mint hogy
futással igyekszik menekülni. Talán akad
olyan fa közel, amelyre gyorsan fölmász-
hat. Hiszen sokszor megtette játékból.

Amint tehát a farkas megmozdult,
Dorinka is hirtelen megfordult és futásnak
eredt. Ennek láttára a farkas is gyorsab-

ban neki iramodott és bizannyal alig ne-
hány pillanat alatt utól éri a leánykát; de
csak a fa közepéig jutott. Ekkor lövés
dördült, a fenevad hörgő vonitással ma-
gasra szökött a levegőbe, aztán élettele-
nül zuhant le a vízbe. (Lásd a képet a 404.
lapon.)

Hallotta Dorinka a lövést, az üvöltést,
de ijedelmében és izgatottságában csak
futott tovább, míg újra a sűrű fák köze-
lébe ért. Odaig már mégis átvillant az
agyan az a gondolat, hogy a lövés talán
a farkasnak szólt. És mint ha messziről
kiáltást is hallana.

Megállt tehát és megfordult, hogy lássa,
hányadán van. És, alig ötven lépésnyire, a
holdvilágos tisztáson, ott látta Vörös-far-
kast, aki épp ekkor rohant ki a sűrűség-
ből. És bizonyosan Vörös-farkas is már
látta őt, mert egyenest feléje tartott.

— Rálőtt a fenevadra, mert ő maga
akar elfogni, ez a gondolat villant meg a
leányka fejében.

S ugyan e pillanatban már el is tűnt a
sűrű fák sötéttségében. A két lábu Vörös-
farkastól inkább remélt menekülhetni, mint
a négy lábu szürke farkastól. Legalább
megpróbálhatja. Mert hogy az indiánus
vezér, ha már ilyen közel látta, utána is
ered, abban nem lehetett kétsége.

Vörös-farkasnak valóban ez volt a szán-
dék, annál inkább, mert dult-fult mérge-
ben eddigi kutatgatásának sikertelensége
miatt. Pedig nem hagyhatja abba, mert ez
a fürgé és fortélyos leányka hamar otthon
terem és hirt ad szüleinek. Ne volna csak
éjszaka, akkor hamar megkaparitaná; de
a sötétség az üldözöttnek kedvez. Még ennél
is nagyobb baj, hogy harcosait nem hív-
hatja segítségül, nagyon messze vannak és

azt a vakmerő fehér ifjút keresik, aki a folyó közelében közéjük lőtt. Mert a Vörös-farkas folyvást azt hitte, hogy Viktor volt az, aki lőtt; sőt meg is tudta magának magyarázni, hogy a vakmerő ifju miért árulta el magát a lövéssel.

— Tudta, hogy keresni fogjuk, de bizott magában, hogy eloson. Így okoskodott Vörös-farkas nagy mérgelődéssel. És ha elfogjuk is, csak őt magát foghatjuk el, mert két felé váltak, a leányt más uton küldte haza. Ravasz ifju! Jó, hogy véletlenül megpillantottam a leányt. Csak az a baj, hogy egymagam vagyok, a harcosaim meg amott messze az ifjút keresik.

Tudjuk, hogy az nem lehetett Viktor, akit ott kerestek. De akár ki volt, nagyon jó szolgálatot tett a menekülőknél, mert ha Vörös-farkas az összes harcosaival indulhat kutatásra a gyalog ösvény tájékára, akkor már rég megkaparítja prédáját.

Ezeket forgatva fejében követte az indiánus vezér Dorinkát, ha nem is nyomon, de nem is nagyon távolról. Eljutott ő is a patakhoz és akkor földerült a képe. Az a kis leány nem gázolhat át ezen a vizen, tehát a patak mentén megy haza felé. Így biztosan utól éri.

Jól számított. Valóban megpillantotta Dorinkát, mikor ez a farkas elől vissza futott a fák közé. Utána akart iramodni, de hirtelen megállt és nagy örömmel kiáltott föl:

— Hah! Megfogom mind a kettőt!

Mert ugyan-e pillanatban meglátta Viktort, aki a ledölt fatörzsön gyors léptekhaladt át és még nem vette észre Vörös-farkast. Ő lőtte le a négy lábú farkast, ettől meg is mentette Dorinkát s azt hitte, mindjárt eljut a megriadt leánykához. Nem

gyanította, hogy a lövéssel biztos irányt ad Vörös-farkasnak, hol keresse prédáját. Mikor észre vette a vörös-bőrű vezért, már késő volt.

Hamar kitalálta Vörös-farkas, hogy Viktor lőtte le az ordast. És mert kitalálta, mindjárt kész is volt a terve.

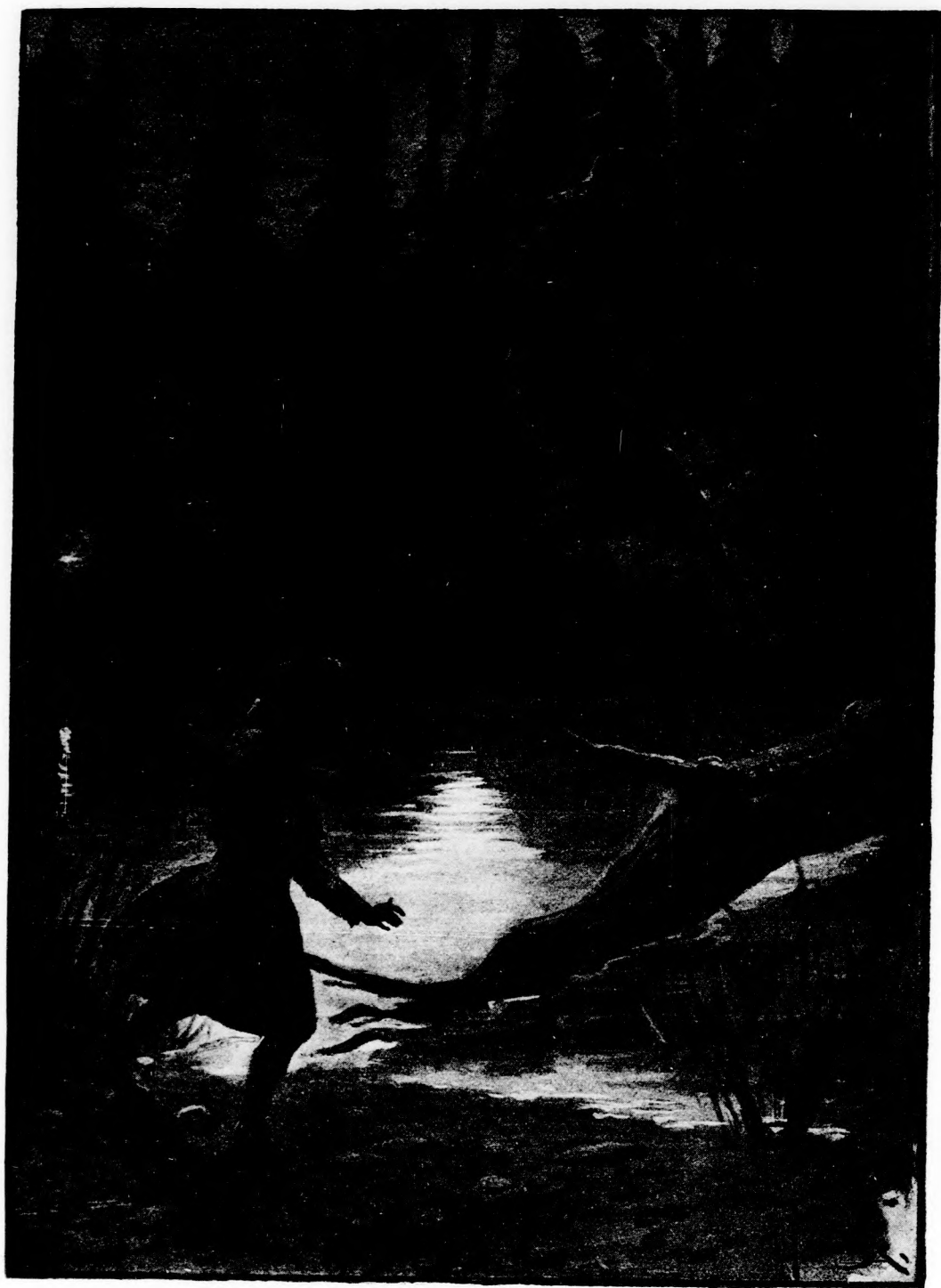
Viktor, a fatörzsön lépegetve, kénytelen volt a lába alá nézni, nehogy lepottyanjon a vízbe, épp ezért nem vette rögtön észre az ellenséget. Már a patak innenső partjához ért, midőn nagy megdöbbenéssel látta, hogy nem messzire áll Vörös-farkas, lövésre emelt puskával.

— Allj, sápadt képű fiu! kiáltá az indiánus vezér. Puskát letenni, mert én agyon lö tégedet!

Hüledezve állt meg Viktor, de végkép elkeseredve is. Mikor már azt hitte, hogy megtalálta hugocskáját s mindjárt haza siethet vele . . . oh, szörnyű fordulat! . . . menthetetlenül törbe került! Vörös-farkas tartja most őt ugy hatalmában, ahogy nem rég a folyón ő a Vörös-farkast. De még rosszabbul van, mert siettékben meg sem töltötte újra a puskáját, miután a farkast lelőtte. Még csak meg sem kísértheti az ellenállást.

Nyilván való volt a Vörös-farkas czélja. Lelőhette volna azonnal ellenségét, de nem tette, mert élve akarja kezébe keríteni. Ez most már nem is nehéz, nem is kétséges. Viktornak nincs más választása, mint vagy meghalni, vagy megadni magát.

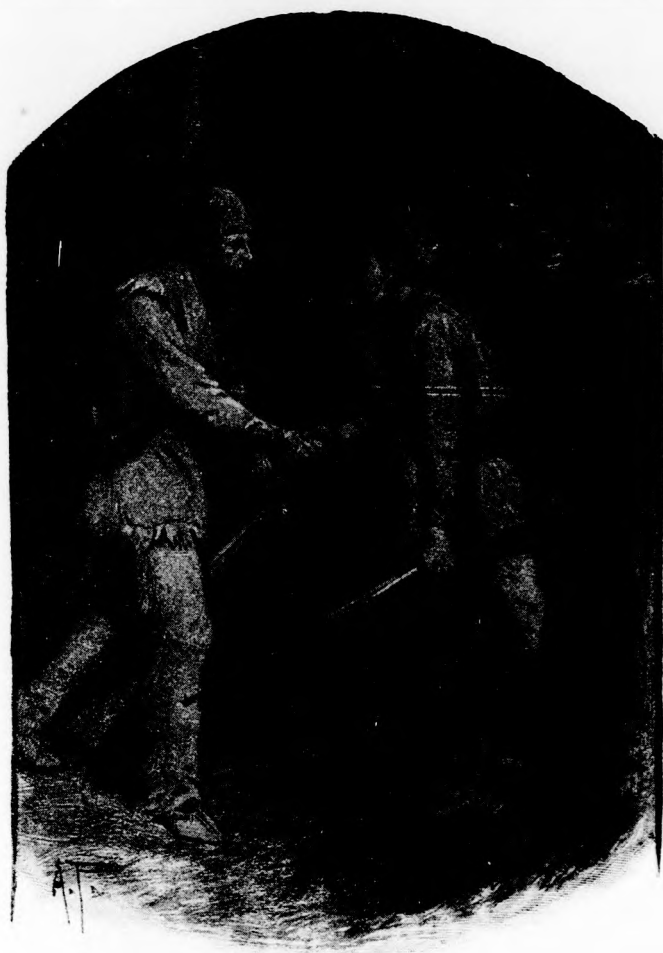
Folyvást lövésre emelt fegyverrel, lassan, vigyorogva indult meg Vörös-farkas az elkeseredett fiu felé. Még néhány lépés és megragadja. Arról szó sem lehet, hogy Viktor birhasson a roppant erejű indiánussal.

... MAGASRA SZÖKKENT A LEVEGŐBE. (Lásd a 402. lapon.)

Ekkor, midőn Vörös-farkas már bizonyosnak látta a diadalát, Viktor bizonyosnak a maga vesztét... hirtelen fölhangzott nem igen messziről egy erős férfi-hang.

— Viktor! Bukjál le gyorsan a part alá!
Nagyon jól ismerte Viktor a hangot, de most nem ért rá, hogy csodálkozzék rajta. Még el sem hangzott a kiáltás, már Viktor

... KEZET FOGOTT MEGMENTŐJÉVEL. (Lásd a 406. lapon.)

villám-gyorsan lebukott a patak partja tövébe, ahol az ellenség golyója nem érhetette. De nem is lőtt Vörös-farkas, egészen mást tett: ugyan azt, amit Viktor.

A kiáltást természetesen Vörös-farkas is hallotta, a hang irányába pillantott és — hirtelen a földre vetette magát, miatt arcán iszonyu düh kifejezése tükrö-

zódott. S abban a pillanatban, hogy a földre vetette magát, lövés dördült el és golyó sivitott el éppen ott, ahol az indiánus főnök állt. Ha állva maradt volna . . . vége van. De ezt előre tudta ő. Láta, amint az erdő szélén egy szálas férfi kezében megvillant a puskának gyújtó serpenyője. Mert akkoriban nem olyan volt a puska, mint most; akkor még a gyutacsos puskát sem ismerték, hanem a puska ravaszánál kicsike serpenyőbe puska-port tettek; először ez lobbant fel és ettől egy szempillantás múlva a csőben levő töltés. Ez a szempillantásnyi idő elég volt Vörös-farkasnak, hogy a földre vesse magát és sértetlen maradjon; mert az, aki lőtt, már nem változtathatott a cső irányán.

Alig dördült el a lövés, már talpra ugrott Vörös-farkas. Most már nem félhetett. Idő kell, míg ellensége újra megtölti a puskát. Néhány hatalmas urgrással az ellenkező oldalon a fák közt termett. Rut arca még szörnyűbbre torzult el a dühtől, hogy prédája ismét kisiklott a kezéből; öklét fenyegetőleg emelve, kiáltá:

— Leány mégis enyém . . . meghal!

S eltűnt abban az irányban, amerre Dorinka menekült.

Ugyan e pillanatban újra hangzott a sűrűség széléről:

— Viktor!

A fiu fölugrott és egy percczel később kezét fogott a megmentőjével . . . édes apjával. (Lásd a képet a 405. lapon.)

— Jó apám! Te is itt vagy? Hogy kerültél ide? kérdé álmélkodó örömmel.

— Arról majd később beszélünk. Most az a főkérdés, hol van Dorinka?

— Mikor az ordast lelöttem, egy pillan-

natig mint ha láttam volna, hogy Dorinka amarra fut a sűrűbe.

— Szerencsétlen gyermek! Hiszen Vörös-farkas is éppen abba az irányba futott! Most már értem, miért kiáltotta, hogy a leányka az övé s hogy meghal.

— Oh, akkor hát gyorsan utána! Egy-két perczen függhet élete és halála, ha későn érkezünk!

— Igaz. De vaktában ne rohanjunk. A töltetlen puska semmit sem ér.

Mindketten megtöltötték a puskájokat és jól megállapított terv szerint indultak meg.

Mialatt óvatosan előre nyomulnak, röviden elmondhatjuk, hogy Hardy kapitány miképen került ide.

Az indiánus vezérnek, mint tudjuk, kissé megzavarta a tervét az, hogy kiküldött kémjeinek egyike nem tért vissza, még pedig éppen az, akit a Hardy kapitány házának kikémlelésével bizott meg. Hogy a kém vissza nem tért, annak alapos oka volt: Hardy kapitány meglátta, elfogta és a vörös-bőrű harcosra nézve legborzalmasabb örökös csufással: a megskalpolással (feje-bőre lenyuzásával) fenyegette, ha meg nem vallja, mi járatban van. Meg is tudott mindent, a házát fenyegető veszedelmet is, de azt is, hogy gyermekei az ellenség kezébe eshetnek, ha Dániel bácsiéktól gyanutlanul eveznek haza felé.

Gyorsan határozott az erélyes katonember. Hű szolgájával befogatott a kocsiba, felültette a feleségét, felrakta legértékesebb kincseit s így szolt:

— Meg se álljatok, míg a várba nem értek. Én pedig a gyermekek után nézek. Ha Dániel bácsiéknál maradtak éjszakára, annál jobb, én is ott maradok. Viktorral

együtt négyen leszünk puskások, megvédjük a házat. Ha pedig utra keltek, utánok megyek, mert szükségök lehet rám.

Csónakba ült s átkelt a tulsó partra, kötő-féken maga után usztatva a háts lovát. Partra érve, megnyergelte a lovat és elvágtatott. Hamar eljutott Dániel bácsiékhoz, ahol megtudta, miért és miként indultak haza Viktor és Dorinka.

— Még alig tiz perceze, hogy elindultak, mondá Dániel bácsi. Úlj a csónakomba s okvetlenül utól éred őket, mert Viktor megígérte, hogy az árnyékos, sekély vizen vigyázva és lassan fog evezni.

Mint a nyíl surrant a csónak tova Hardy kapitánnyal; de Viktort nem érte utól. Ellenben nagy megdöbbenésére egyszerre csak lövést hallott, nem igen megszűröl. Az a lövés volt ez, mellyel Viktor a leopárdot terítette le; de az aggódó apa ezt persze nem tudhatta. Inkább azt hitte, hogy indiánusok lőttek a két testvérré. Amde, amint tovább haladt, sem csónakot, sem egyéb jelt nem látott a vizen; künn a parton pedig mély csönd uralkodott. Gyakorlott szeme azonban észre vette annak a kis tűznek a fényét, melynél Vörös-farkas üldögélt. Tudta, hogy itt tanyáznak a vörös-bőrűek és óvatosan evezett el mellette. Ez volt az a csónak, melyet a vizi-növények közt lappangó Viktor látott és indiánusok csónakjának gondolt. Ha akkor tudhatták volna, mily közel vannak egymáshoz!

Hardy kapitány egy kis ideig hallgatózott a gyanus hely közelében, aztán tovább evezett, majdnem a házáig. Gyermekének semmi nyoma.

— Kiszálltak. Viktor nem mert csónakon elhaladni a veszedelmes helynél. A gya-

log ösvényre tértek. De ha az indiánusok utjába tévednek! Így töprengett az apa.

Vissza evezett s a gyanus helynél kiszállva, behatolt az erdőbe. Épp akkor ért egy kis tisztás szélére, mikor ott a Dorinka vadpulyka-kiáltásától elbolondított indiánus csapatnak a folyó felől előrohant Vörös-farkas dühösen magyarázta, hogy két fehér gyermek futott befelé, el kell őket fogni, mert különben hirt adnak a fehéreknek.

Hardy kapitány tudott az indiánusok nyelvén, de még e nélkül is megértett volna mindent abból, hogy Vörös-farkas a gyalog-ösvény felé mutogatott. Hogy Viktor és Dorinka még nem estek fogságba, az bizonyos; de ha az egész csapat utánok erred, akkor nem kerülhetik el a veszedelmet.

— No's, nem fogjátok őket üldözni, itt maradtok! szolt az elszánt apa.

S ekkor történt, hogy közéjük lőtt. Célját el is érte annyiban, hogy a vörös-bőrű csapat a lövés helyén kutatgatott, ahonnan a kapitány gyorsan elosont a gyalog ösvény felé. És ott mégis Vörös-farkassal kellett találkozni... még idején, hogy Viktort megmentse.

Ámde Dorinka! A szürke farkastól megmenekült, de csak hogy Vörös-farkasnak fusson az utjába! Megmenthetik-e még?

(Vége következik.)

ÖRÖM ÉS GOND.

(Képpel a czinulapon.)

HOGY a Karácsony szent estéje örömet hoz, az nagyon természetes. De hogy az öröm nyomában mindjárt nagy gond támadhasson, azt Bözsike és Nellike dehogyan hitték.

Pedig bekövetkezett.

Sok szép angyalfiát hozott a Jézuska, közte gyönyörű új babát is. De örültek is ám neki! Egész este vele játszottak, dédelgették, sétáltatták és mi tagadás — bizony megfelleltek a régi, a már egy kicsit kopotacska báburól. Pedig egészen a mai napig mennyit játszottak, hány vidám órát töltöttek vele, mennyire szerették!

Azaz . . . még most is szerették. Nem voltak háládatlanok s épp ebből támadt a nagy gond. Mert végre ütött az óra, nyugalomra kellett térni s természetesen a baba kisasszonyokat is lefektetni.

Igen, és itt kezdődött a baj. A régi Mirabella ott feküdt a maga ágyaeskájában. Most már mi legyen? A gyönyörű új baba ne pihenjen ágyaeskájában? Pedig ágyaeska csak egy volt. Az új jövevény kiszorítsa a régit?

Bözsike azt vitatta, hogy az új bubáé az elsőség, azt meg köll becsülni, ő fog ágyaeskájában hinni. Nelli meg úgy találta, hogy keserűen bánatná a régi kedves bubát, ha kidobnák jogos helyéről. Szabad-e hálátlannak lenni, szabad-e megvetni a régi játszó-társat, mert újabb akadt?

Érezte Bözsike is az ellenvetés súlyát. De hát mit csináljanak. Végre is a mamához köllött tanácsért fordulni. S a mama mosolyogva szólt:

— Mindent megold a szeretet, melynek ma ünnepét üljük. Akinek jőben van része, ossza meg mással. A két buba, meglássátok, szépen elfér egy ágyaeskájában.

És lám! . . . megfért. A gond eloszlott és csak az öröm maradt meg.

Karácsony estéje.

*Mir közeleg, már integet
A szent Karácsony-este —
Hogy esendü'jön a kis harang,
Várják öröm-repesve.*

*Csiling-csiling . . . így zeng. S nyílik
Az ajtó két-felé . . .
Tündéri látvány tárul im
A gyermekek elé.*

*Ott áll a fa . . . Mily ragyogás! . . .
Rajt mennyi csifraság!
Az éle-ségnek terhül
Híjjobneg minden ág.*

*Apró gyertyák világai
Megannyi csillagok,
És Betlehemnek csillaga
A hegyében ragyog.*

*És körül az ágak alatt
Játékok tömege,
A fülékes erőd előtt
Vitézek serege.*

*Fiúknak ló, dob s trombita,
Lányoknak a buba . . .
Ma még a legkisebbik is
Későn megy hajuba.*

*És boldogan a jó szülék
Együtt szemlélik ezt . . .
És áldanak mind tégedet.
Ó szent Karácsony-est!*

MEGZAVART LAKOMA.

— A »Kis Lap« színes műmelléklete. —

ESMERITEK azt a régi szép mesét az elvarázsolt király-kisasszonyról? Magam is elmondtam régebben, szín-darab alakjában. Aki hallotta, olvasta: mindjárt ráismerhet mai színes szép képünkre.

Nagy lakoma van a királyi palotában, vig n van a királyi pár és a fényes vendég-sereg. Hogy ne? — mikor nagy az öröm, király-leányka született s épp most volt a keresztelője. S megjelent a király-kisasszonynak mind a három kereszt-anyja: olyanok, hogy király sem akár melyik dicsekedhetik ilyen koma-asszonyokkal. Mert ezek tündérek voltak, a királyi familia régi barátai és oltalmazói, akiket a boldog király most is meghívott öröm-ünneperé. Nem is jöttek üres kézzel Oda lebbentek a kis babához s bűvös vesszőjökkel megérintették, mondván:

— Adok neked csoda-szépséget!
— Én arany-tiszta szívet és jó-ságot!

— Én ragyogó elmét és okosságot!
Hogy ne örült volna mindenki? Mire felnő a király-leány, nem lesz párja a kerek földön. De hajh! . . . alig hogy örvendezni kezdettek, csak ijesztő suhogás hallatszott egyszerre és honnan, honnan nem: elő lebbent egy csuf vigyorgó boszorka és gunyosan kaczagva szólt:

— Engemet nem hívtatok meg, pedig ajálkoztam. No hát mégis itt vagyok és a sok széphez, amit a király-leány kapott, valamit én is adok.

S ő is megérinté vesszejével és szólt:
— Mihelyt orsót fogsz kezvedbe, elalszol száz esztendőre és ha ez idő alatt olyan vitéz nem akad, aki hozzád elhatol a zord vadonba, mely körülvesz, akkor elalszol örökre!

Gunyosan kaczagott és eltűnt.

Megrémült a királyi pár, de aztán megvigasztalódott, mert elrendelte a király, hogy egész országban orsó ne legyen. Így aztán soha nem is juthat orsó a király-kisasszony kezébe, tudni sem fogja, mi az.

Amde épp ez lett a veszedelme. Felmött szépnek, jónak okosnak s amint egyszer sétálgatott, egy anyókát pillantott meg — azt a gonosz boszorkát! — aki éppen fonogatott. Tudni ohajtott a király-kisasszony, mi az? Megfogta és megszurta az ujját az orsó hegyén. Iziben elálmosodott és vele együtt mély álomba merült apja, anyja és az egész ország népe. Athatolhatatlan sűrű erdő, fene-vadakkal tele, támadt a boldog ország helyében, nem juthatott el senki a király-kisasszonyhoz.

Próbáltak pedig sokan, jeles vitéz lovagok, de mind oda veszték. Évek multak, évtizedek is, már közeledett a végzetes határ-idő s busult a három jó tündér, hogy oda vész a kedves keresztleányuk. Busultak, de nem csüggedtek s végre találtak egy hős ifjút, aki az ő segítségével leküzdött minden akadályt és veszedelmet... áthatolt az elátkozott erdőn, eljutott a király-kisasszonyig, homlokon érintette és fölébresztette.

Ezzel meg is szűnt a varázslat, mindnyájan fölébredtek, mint ha csak tegnap aludtak volna el. A hős ifju feleségül kapta a csodaszép királykisasszonyt, hetedhét országra szóló lakodalmat esaptak és aztán boldogan éltek, amíg csak meg nem haltak.

KARÁCSONY ELŐTT.

HÉJ, de jó volna most az égbe bekukucsalni! Mit csinálnak most a karácsonyi angyalkák?

Ugy-é eltaláltam valamennyiőtök szivekivánságát?

Kapaszkodjunk csak egy fényes csillagnak a sugarába és nézzünk, nézzünk!

— Nem láttok semmit? No, én látok! Ott kertész-angyalkák ültetgetik el a szép zöld fenyőgallyakat aranyos cserepekbe. Amott arany-porral, arany-füsttel kenik-

fenik a sok diót, almát. Ott meg ni, az a tornyos város! A bizony, a baba-város! Milyen babák! Hüü, még ilyet magam sem láttam.

Hát az a trombitás angyalka ugyan mit akarhat, hogy úgy röpköd ide-oda?

Ahí, ez a postás-angyalka! Éppen most mondja, hogy:

— Gizikének beszélő, Böskének selyemruhás, Teresikének csipke-ruhás, tapsikoló, Emikének siró Viczát!

Hát amott ni, mekkora játék-piacz!

A nagy mező telides-teli a legszebb játékokkal. Fényes, ragyogó csillag a játékok öre. Hogy sűrögnek, forognak itt is a postás-angyalkák! Mikor elkiáltja valamelyik, hogy: »Ferikének hinta-lovat!«... akkor a fényes csillag leküld hamar egy kérdező sugarat a földre, valljon megérdemli-é Feri a hinta-lovat?

A sugárnak van dolga, mert mind-untalan harsog a trombita:

— Palikának lovas-huszárt, Petikének arany-csengős barikát, Pistinek csengős szánt, csifra tarsolyt a Marczikának!

Én édes Istenem! A sok kívánságot bizony csak az angyalok tudják az eszökben tartani.

Micsoda furcsa kis tornyos palotát látok amott? Ablak helyett csupa kerek lyuk van az oldalán. Most kinyílt az ajtaja. Uramfia! Valamnyi kis lyuk előtt egy rokka áll, a rokka mellett egy-egy angyalka ül és a kerek nyíláson beszűrődő holdsugár-ból fonja fonogatja a fényes ezüstszálat.

Amodább éppen olyan palotát látok. A nyílásain a napsugár özönlik be és abból fonják-fonogatják az angyalkák az arany-szálat és dalolnak hozzá. Nincs az az üvegcsengő, amely szebben szólna! Emitt egy süteményes, cukros kocsi. Nagy aranypillék huzzák; vagy hogy tán nem is huzzák, hanem repülnek vele?

— Csingilingi, csingilingi! Félre az utamból!... hangzik eminnen is, amonnan is.

Várjatok csak! Hadd tartom a szemem elé a kezemet!... a nagy fényességtől alig látok.

Miből is árad az a nagy fényesség? Ah!... annak az angyalnak a sugár-koronájából, aki ott áll a selyem-réten. Arany könyv a jobb kezében, arany czeruza a rózsaszín fülecskéje mellett. Előtte az esti csillag ragyog és hinti a sugarát az angyal elé. Az egyik sugárból piros meg fehér rózsák válnak és hullanak a selyem rétre, a másiktól pedig csak zöldelő fűszálak. Angyalok gyűjtik a rózsákat bokrétába, füzérbe, a zöldelő fűszálakat pedig arany gereblyével huzzák össze petrenczévé. És tudom is, hogy micsodák. Azok az ékes rózsaszálak a jó gyermekek szívből szálló imák, azok a fűszálak meg a szájaeszkával ledarált imák. Az esti csillag hozza-viszi őket. Valahányszor egy rózsza hull az angyal elé, mindannyiszor egy pontot jegyez az aranykönyvbe kinek-kinek a neve után. Jaj!... ha azokat a pontokkal kiczifrázott neveket meglátja a Jézuska!

Istenem! Már becsukódott az égő sugárkából font kapu. Amint a nagy kulcs megfordult a zárban, egész rajja rebtent szét a kapu nyílásánál settenkedő pörzsölt szárnyu angyaloknak.

Ugyan kik ezek?

Ezek a rossz gyermekek. Nekik mindaddig nem szabad bemenniök, amíg meg nem fehéredik a szárnyuk. De mennyit kell addig szegényeknek dideregni, fagyoskodni! Oh, ti jó angyalkák boruljatok le az Ur zsámolya előtt és kérjétek meg, hogy legalább Karácsony estéjén engedje be azokat a didergő, fagyoskodó angyalokat. Segítsetek ti is, édes gyermekek, az égi angyalkáknak imádkozni! Hadd vigyen az esti csillag minél több szívből szálló imát, ékes rózsaszálát és minél kevesebb zöldelő fűszálát! Hadd kössenek az angyalok minél több bokrétát, minél több füzért hulló rózsaszálból. Hadd borítsák be véle az Ur zsámolyát.

Es te, esti csillag, hozz vissza szálló sugaradon örömet, mosolyt és hintsd szélyl e földön!

Gegus Ida.

ÉVI NÉNI NAPJA.

— Vigjáték egy felvonásban. —

Személyek:

Évi néni, özvegy uri asszony.	Cserei, fiatal festő.
Aranka	Béla
Emma	Zoltán
Ilka	Dini
Lili	Ernö
Orsolya, öreg cseléd.	Szolgák.

Első felvonás.

Egyszerűen, de izléssel butorozott szoba. Hátral és jobbra ajtók.

*

Első jelenet.

Évi néni. Orsolya.

Évi néni (írást nézegetve.) Lássuk csak, nem felejtettünk-e ki valakit? Annuska... Lili... Zoltán...

Orsolya. — Legokosabb lett volna bizony valamennyit kifelejteni. Alig tudtam a végére érni, míg azt a sok csomagot szét-hordtam.

Évi néni. — Ejnye, Orsolya! Nem gondoltam volna, hogy szent Karácsony szombatjára ezt a kis fáradságot is sajnálsz.

Orsolya. — Sajnálom! Dehogya is a fáradságot sajnálsz! De mir csak nem azért szolgálom harmincz esztendeje a nagyságos asszonyomat, hogy ne tudjam, amit tudok.

Évi néni (szelid bus mosollyal.) Ugyan mit tudsz no, te zsémbes jó öreg?

Orsolya. — Azt tudom, hogy kár az emberekre annyi jóságot pocskolni. No ugyan! Van látszatja! Amíg ott laktunk a fényes nagy házban, addig ezen a napon egymást érte a sok hintó a kapu előtt, egymás kezéből kapkodták a kilincset a kényes dámák, gögös urak; bókoltak és gratuláltak; atyafi, nem atyafi: dehogya ma-

radt volna el a viláért is! Persze, mert a nagy teremben ott állt az óriási karácsony-fa és mindenki számára volt drága angyal fia, aztán lakomáztak és vigadtak, táncoltak virradtig. Bezzeg most ránk nem nyitja az ajtót senki. És a nagyságos asszony mégis angyal-fiákat küldöz, inkább maga megszüköli. Hát ez nem jól van. Nem a!

Évi néni (szeliden.) Van egy kis igazad, jó Orsolyám; de hát mindig ilyen volt a világ sora. Elfogy a mód, elfogynak a jó barátok. Magam vagyok az oka; vigyázatlan voltam, segíteni akartam ezen is, azon is, vissza éltek a jóságommal, kifosztottak. Szerencse, hogy annyit megmentettem, amiből, ha csendes elvonultságban is, de gond nélkül megélhetek.

Orsolya. — No hát jól van... az az nem jól van, de ha már így van, hát így van és nem másképen. De minek most is angyal-fia annak a sok gyereknek, aki végre is se fia, se lánya a nagyságos asszonyomnak és úgy is tudhatja, hogy... izé... nem úgy van már, mint volt régen.

Évi néni (halk sohajtással.) Nem, nem úgy van! De miért lássák azok a gyermekek is kárát? Elvonultam a világtól, de annyim még van, hogy egy kis örömet szeressek azoknak, akiket hajdan jó módomban bőven gyámolítottam. Elég szegényesnek fogják találni az angyal-fiát, amit ezuttal kaptak.

Orsolya. — No hiszen az köllene még csak, hogy válogassanak! Szép holmi volt az mind. Tudom is, hogy vigan lesznek mindnyájan, mindenütt... csak itt nálunk lesz csendesség.

Évi néni. — Jól teszik, ha vigadnak. (Homlokát végig simtva.) Nekem pedig jobb

a csendesség... bágyadt vagyok, nyugodni vágyom. Lepihenek... ha aludni tudnék... az volna a legjobb. (El jobbra.)

Orsolya (részvétellel nézve utána.) Az... az volna legjobb. Csendes álomban esni át ezen az estén. Nem gondolni arra, mily elhagyottan, örömtelenül tölti el. Szegény áldott jó asszonyom! Aki mindig a mások örömeiben találta a boldogságát! De csak rosszul is forog ez a világ! Ha rajtam állana, de másképp forgatnám! (Az ajtón kopogtatnak.) Ugyan ki lehet az no? Tessék!

*

Második jelenet.

Orsolya. Aranka.

Aranka (14–15 éves leány, kalapban, téli köpönyegben, belép.) Jó napot, kedves Orsolya! Más senki sincs még itt?

Orsolya. — Más? Kicsoda más, Aranka kisasszony?

Aranka. — Majd megvállik. Nagyon örülök, hogy elsőnek érkeztem.

Orsolya (csodálkozva és boszusan.) Miféle elsőnek?

Aranka (hamiskásan.) Majd megvállik. A nénike talán nyugszik?

Orsolya. — Igen is, nyugszik, alszik, nem is fog egyhamar előjönni, hát sokáig várna a kisasszony.

Aranka. — Annál jobb. (Leteszi kalapját, köpönyegét.) Számítottam is rá egy kicsit.

Orsolya (félre.) Még bizony itt akar maradni! (Fenn.) Mondom, Aranka kisasszony, jobb lesz, ha nem vár, nagyon sokáig tarthat...

Aranka. — Én meg mondom, hogy annál jobb!

Orsolya (türelmetlenül.) De hát miért jobb? Bizonyosan azt hiszi a kisasszony.

hogy most is úgy van, mint régen, amikor Karácsony estéjére boldog, boldogtalan beállíthatott hozzánk a nagy ünnepségre. Annak vége, nem lesz itt semmi vendégség. Tudhatná is.

Aranka. — Hogy ne tudnám? Azért is iparkodtam, hogy én legyek itt az első.

Orsolya. — Ugyan? De tréfásan tud a kisasszony okoskodni!

Aranka. — Ugy-e? Mert jó kedvem van és remélem, kedves Orsolya, nem sokára maga is vigan lesz. (Megeczirógatja.)

Orsolya. — Ej, nem vagyok mókázó kedvemben. Végre is hát mit akar a kisasszony? Ha talán gratulálni akar a nagyságos asszonynak, mivelhogy épp ma van a nevénapja, no... hát az szép... nagyon szép, de azért nem köll itt várakoznia... majd megmondom én neki. (Kopogtatnak.) Ki a már megint? Lehet!

*

Harmadik jelenet.

Voltak. Béla, Emma, később a többi leányok és fiúk; szolgák.

Béla (Emmával belép.) Megjöttünk, még pedig diadalmasan!

Emma (Arankához.) Hogy állunk itt?
Aranka. — Nagyon jól! A néni alszik és nem fog egyhamar előkerülni. Hát ti jól végeztétek a dolgokat?

Béla. — Nagyon jól! Nem mindenütt boldogultunk könnyen, de

ha én valamibe bele fogok, én sem könnyen tágitok. Hát végre is sikerült.

Emma. — A kicsi Ernő leginkább féltette a kincsét, hát őt mindjárt magunkkal hoztuk. Itt a pitarban leraktunk mindent és őt oda állítottuk örnek. Szívesen vállalkozott rá.

Aranka. — Hasznos is tesz vele a kis buksi. Legalább nem enged ott senkinek kotorászni. Csak a többiek is gyorsan végeznék a dolgukat!

Orsolya. — De már, kérem szépen, mégis csak szeretném tudni, mit akarnak itt? Valamiben török a fejüket, azt látom.

Béla. — Dehogy törjük! Már nem is

törjük, mert mindennel tisztában vagyunk.

Orsolya. — Nagyon szép. Hát éppen azért akarom én is tudni, mert azt még nem engedhetem...

*Ez ám a jó angyalfia!
Vasut! Van gépie, kocsija.
Megyek rajta Budapestre
Ola érek még ma este.
Ott betérek egy nagy házba,
— Athenaeum-palotába,
Fülkeresem Forgó bicsit.
Váltunk parolát és pársit
S szép kérésre megmutatja
Hogy készül a szép „Kis
Lap”-ja.*

REMEK ANGYALFIA.

Aranka. — Mindent meg fog tudni mindjárt, kedves Orsolya, de egy föltétel alatt.

Orsolya. — És ugyan mi volna az?

Aranka. — Csupán annyi, hogy a hány lámpása, gyertyája csak van, mind elő szedi és meggyújtja, aztán amikor mondjuk, ide hozza.

Orsolya. — Hát még! Abból ugyan semmi sem lesz. Drága a gyertya, meg a petroléum, tessék otthon rendezni illuminációt. (Hevesen.) És most már azt mondom!...

Béla (tréfásan átkarolja.) Semmit se mondjon, kedves jó Orsolya, mert megbánja, míg, ha kezünkre jár, meglássa, olyan öröme lesz, hogy maga is tánczra perdül velünk.

Orsolya. — Egyéb sem jár az eszemben! Talán cigánybanda fog hozzá játszani?

Emma. — Az nem. Elég nekünk zongora is.

Orsolya (elszomorodva.) Igen, ha volna! De már az sincs. Pedig a kedves jó nagyságos asszonyom mennyire szerette hallgatni, ha játszottak neki. (Az ajtónál zaj.) No, mi az?

Zoltán (belép és maga után szélesre kitérve az ajtót, kifelé szól.) Ide, ide be! (Szolgák egy pianinót hoznak be.)

Orsolya. — Mit akarnak? Rossz helyen járnak... Az nem ide való...

Zoltán. — Dehogy nem. Én már csak jobban tudom. (A szolgákhoz.) Helyezzék oda ni, a falhoz. (Szolgák leteszik a zongorát és távoznak.)

Aranka. — Haladunk, haladunk!

Orsolya. — De már tovább nem tűrtem ezt a garázdaságot. Megyek és felköltöm a nagyságos asszonyt. (Indul.)

Béla (s a többiek utját állják.) Dehogy megy! A néni alszik, nem szabad háborgatni.

Orsolya. — Eresszenek! (Az ajtó ismét nyílik.) Megint valaki! Hát nem lesz már ennek vége?

Ilka és Lidi (jókora kosarat hozva lépnek be.) Itt a virág! Nem késtünk el ugy-e?

Aranka. — Még nem! Csak Dini és, ami fő, Cserei ur is idején itt legyenek!

Dini (az ajtóban megjelenve.) Én már itt vagyok! (Kifelé szólva.) Ide hozza be! (Szolga szépen diszesített nagy karácsonyfát hoz be.) Tegye oda... az asztalra. (Szolga leteszi és távozik.)

Orsolya (álmélkodva.) Most már igazán nem tudom... mint ha sejtenék valamit... de mégsem értem...

*

Negyedik jelenet.

Voltak. Ernő, Cserei.

Ernő (beszaladva.) Meddig leszek még strázsának oda künn? Már bizony meguntam...

Béla. — Most már behurczolkodhatol... Hozz be mindent ide a karácsonyfa alá. (Ernő kiszalad.) Jaj no! (Az ajtóban beleütközik Csereibe.)

Cserei (letakart képet tartva kezében.) Lassan, lassan, kis szeleburdi! (Szétnézve.) Ugy látom, mind itt vannak már kis barátaim.

Zoltán. — Igenis! És most már szaporán, dologra! A karácsonyfán meg kell gyújtani a gyertyácskákat! Azt mi fiuk végezzük.

Emma. — Mi pedig a szobát virágozzuk föl és a képet koszoruzzuk meg.

Cserei. — Csak jó helyet köll a képnek választanunk.*) Itt jó lesz.

Orsolya. — No, most már hiába titkolóznak, kedves jó gyermekek, most már kezdem érteni, miben török a fejöket. (A következő beszédek alatt nagy sürgés-forgás, munkásság. A fiuk a karácsonyfa gyertyáit gyújtogatják, a leányok bokrétákat helyeznek el mindenfelé s virág-füzérrel ékesítik a képet. Ernő pedig be- és kiszaladgálva, különböző nagyságu csomagokat hordoz a karácsonyfa alá.)

Cserei (a képről levéve a lepelt.) Így ni!

Orsolya (fölsikoltva.) Istenkém! Mit látok!

Béla. — Csöndesen! Még szükségünk van egy kis időre. Föl ne költse a nénit!

Aranka. — Csak az a baj, hogy már sötétedik és a szoba homályos lesz... a karácsonyfa nem világítja meg eléggé.

Orsolya. — Jaj no, hát mért is nem szólnak? Dehogy is lesz sötét! Még a szomszédból is hozok lámpást. (Sietve távozik, aztán ismételtelen hoz égő lámpást, gyertyákat.)

Ernő. — No, én megvagyok, mindent behordtam. Itt van... Egy... kettő... három... nem hiányzik egy sem.

Ilka. — Mi is elkészültünk... most már jöhet a néni.

Dini. — Mindjárt... mindjárt... már az utolsó gyertyácskákat gyújtjuk... Így ni... (Kívülről esőngetés hallatszik.)

Orsolya. — Fölébredt a nagyságos asszonyom... szólít... Kihívjam?

Aranka. — Nem, nem! Majd mi magunk szólítjuk ki. Cserei ur, kérem! Lányok, fiuk, sorakozzunk!

*) Előadásnál, ha megfelelő arckép nincs, a képet a karácsonyfa mögött a nézőktől elfordítva lehet és köll elhelyezni.

Cserei (a zongorához ül.) Tehát kezdjük! (A leányok és fiuk a zongora mellé sorakoznak. Cserei játszik, a gyermekek pedig karban énekelnek, míg Orsolya meghatottan a könnyeit törülgeti.)

Csillagfényes éjjelen

Egy kis angyal megjelent.

Végig röpül a világon,

Hogy minden lelket megáldjon.

Bár apróka a keze,

Ezer jóval van tele.

Drága angyal, szórjad, hintsed

Kezecskédből a sok kincset,

Hintsed ajándékaidat.

Kis gyermeknek bábut, lovat.

S az édes néni szívébe,

Szálljon öröm, szálljon béke!*)

*

Ötödik jelenet.

Voltak. Évi néni.

Évi néni (mindjárt az ének kezdetén megjelen a jobb felőli ajtóban.) Mi ez? Még álmodom?... Mily édes hangok!... Káprázat ez vagy valóság?... (Előbbre lép.)

Leányok és fiuk (az ének befejeztével mindnyájan Évi néni köré sereglenek.) Éljen Évi néni! Éljen a mi drága jó nénikénk! Éljen! Éljen!

Cserei (meghajtva magát.) Engedje meg nagyságos asszonyom, hogy én is csatlakozzam hozzájok jó kívánságaimmal és fogadja szívesen hálás pártfogoltja megemlékezését.

Leányok és fiuk (Évi néni körülfogva és ölelve, a kép elé vezetik.) Itt van! Nagyon szép! Jól van találva!

*) Dallamát lásd ebben a számban.

Évi néni. — Az arczképem! És ez a sok szép virág... és karácsonyfa... Még most is alig tudom megérteni.

Béla. — Ugy volt az, kedves néni, hogy... hogy... izé...

Aranka (vidáman.) Bele sülsz, Béluskám. Talán jobb lesz, ha Cserei ur magyarázza meg.

Cserei. — Nagyon egyszerű a magyarázat. Engemet mint szegény kezdő festőt nagy-ágos asszonyom bőkezűen gyámolított. Harmad éve, talán emlékszik rá, az arczképe festésébe fogtam bele, de aztán külföldre kellett utaznom és mire nemrég haza tértem, megszorodva hallottam, hogy... hogy...

Évi néni (szelid nyugalommal.) Hogy nagyot változott a sorsom. Igaz! És sok egyéb megváltozott!

Cserei. — De az én hálám nem. Elhatároztam, hogy a megkezdett képet befejezem és e szent estén, mely a nevenapja is, átnyujtom. Tervemet megtudta a kedves Aranka és több társával, akik szintén élveztek a nagyságos asszonyom jóságát, azt határozták, hogy egy kis ünnepet rendeznek ez alkalomra. Ma még aztán ki is bővítették az ünnep sorját. Mikor látták, hogy a jó Évi néni most is megemlékezik róluk, eltökélték, hogy itt tartják meg a karácsonyfa-ünnepet.

Aranka. — Igen bizony! Mert az már csak nem lehet, hogy a drága nénikének a mi örömünkben része ne legyen! Ami csomagokat a jó öreg Orsolya széthordott, azt Béla mind össze szedte. Itt vannak s a kedves néni maga ossza ki, hogy hálás szívvel mindjárt meg is köszönhessük. Azután majd zenélünk és vigadunk, dalolunk és táncolunk.

Évi néni. — Ó, kedves jó gyermekek! Milyen édes örömet szereztek nekem! Azt hittem, bánatos magányban fogom ez estét tölteni, de a ti szerető szívetek boldog, vidám estét szerez nekem. No, most gyorsan vegye át kiki, ami neki szánva volt. (Atadogatja a csomagokat.) Ez Arankáé... ez Béláé... Emma... Lili... (Mind átveszik, kezet csókolnak Évi nélinek, bontogatják a csomagokat és örvendő mutogatják egymásnak az ajándékokat.)

Orsolya. — Istenkém, Istenkém! Ki hitte volna, hogy ilyen szép Karácsony-esténk lesz! De hát mégis nagy baj van, nagyságos asszonyom! Nem készültünk vendégségre, nincsen kalács, pecsenye, semmi, de semmi csemege...

Leányok és fiuk (vidáman.) Az csöppet sem baj! Ne busuljon, jó Orsolya! Nem jöttünk mi lakomázni. Zenélgatunk, dalolgatunk s ha a néni megengedi, bemutatjuk, mennyire haladtunk a táncziskolában.

Évi néni (derülten.) Ugy bizony, vigan leszünk! Te pedig jó öreg Orsolyám, majd gondoskodik, ha nem is lakomáról, hanem szerény vacsoráról s nem kell ám szégyenkezned, ha nem lesz olyan fényes, mint voltak a régiak. Fűszerezni fogja a mindenél édesebb, mert tiszta és hálás szívből fakadt őszinte szeretet. Olyan boldoggá tettetek, ti kedves jó gyermekek!

Aranka. — Mi vagyunk a boldogabbak, ha meggyőztük nénikénket, hogy van még hála, szeretet.

Mind (körülfogják, ölelgetik Évi nénit.) Ugy van! ugy van! Éljen a mi kedves Évi nénikénk!

— Függöny. —

*Kis leányom Teruska,
Mit hozzon a Jézuska?
Nem kérek mamukám,
Csak karácsony-fücskát,
Rajta gyöngyös pártát,
És magyar ruhácskát.*

*Hát neked te nagy Pista?
Szorgalmas gimnazista?
Én csak arra kérem
Az édes Jézuskát,
Hozzon kócsagtollat,
Mentét, kardot, puskát.*

*Jó kis baba, Elemér,
Halljuk, hát ő mit is kér?
Én nem kérek többet,
Mint karácsony-fücskát,
Trombitát és dobot,
Sarkantyus csizmácskát.*

Mama.

EGY FÁCSKA, KÉT ÜNNEP.

— Karácsonyi történetke. —

(Képekkel a 424—425. és 427. lapokon.)

AFÁCSKA, az örökké zöld fenyő-fácska, ott gyökerezett több társával a magas hegy oldalán. Nyáron szinte eltűntek a más fajta nagy és lombos fák közt, de azóta változott a világ. Ködös szürkesség borult a tájra, hó takarta a földet, a madarak elköltöztek s a nem rég oly büszke nagy fák ágai kopaszon, szárazon meredeztek a légbé. Csöndes és bus volt minden, csak épp a fenyő fácskák zöldeltek most is vidáman. Hiába csikorgott Tél apó, nem ijedtek meg tőle.

Egyik-másik azonban csak elégedetlenkedett.

— Mégis talán jobb azoknak a társainknak, akik ősszel lehullatják a lombjukat s mély álomban töltik a telet és nem érzik a dermesztő hideget.

— Ne panaszkodjatok, kedves társaim, felelé egy izmos fácska. Láttátok, ugy-e, az a vadász tegnap mennyire gyönyörködött bennünk! Hallottátok, mikor fölkiáltott: »Hogy földeritik e fácskák az egész bus, rideg tájat!« No's, akinek megadatott, hogy szomorúságot enyhítsen, az beérheti sorsával.

— Igaz lehet, de ennek a sorsunknak sem fogunk már örvendhetni. Nézd, ott jön az az ember a fejszével... minden télen itt jár ilyen idő-tájban, hogy kivágjon néhányunkat s akit kivág, el is viszi, soha sem kerül az többé vissza. Most reánk kerül a sor.

— Attól sem köll megijednünk. Hallottuk a vén hollótul, hogy akit így levágnak, abból karácsony-fa lesz; fény, ragyogás jut részeül s öröm, boldogság fakad alatta a Szeretet szent ünnepén. Ó, ha én is valakinek örömeire szolgálhatnék, szívesen viselném el a fejsze-csapás fájdalmát.

Mi lesz az osztály-része, nem tudhatta; de az bekövetkezett, hogy a fejsze-csapás fájdalmát el köllött szenvednie. Nem sokára levágva hevert a földön, aztán több társá-

val együtt szekérre került, bevitték a városba, ott a piacon ismét fölállították. De mert most már nem tudott a maga lábán megállani, zsámoly-talpat adtak alája.

Ott állt a fácska s tünődött, valjon hová fog majd jutni? Emberek jártak-keltek körülötte, vig gyermekek megbámulták, s akár hány meg is kívánta és kérve szólt:

— Ezt, mamácska! Ez nagyon szép.

Váltig szeretett volna a fácska ilyen ragyogó szemü vidám gyermekek körébe jutni; de valamiképen mégis mindig csak ott hagyták. Már-már szinte elbusult, hogy tán hibát látnak benne, azért nem köll senkinek; végre jött egy öreges nő, ez is nézegette, de ez is ugyan tusakodott. Már odább is ment és megrázva a fejét, szomoruan mondá:

— Nem, nem! Minek? Csak még inkább föltépné a régi sebet.

De aztán megint csak vissza tért. Nagyon halovány volt a képe, bánatos a tekintete. Habozva állt sokáig a fácska előtt, végre elszánta magát.

— Mégis ... jó lesz. Nem magunknak, de nekik.

Megvette a fácskát. És mint ha kissé enyhült volna a bánat az orcáján, sőt egy kis mosolygás is vakmerően oda tolakodott az ajkaira.

Rövid idő múlva benn állt a fácska egy módos uri lakás pitvarában. A halovány képü asszony pedig benyitott a szobába. Mosolyogni iparkodott újra, de mint ha valami kétség, aggodás szorongatta volna.

Oda benn mélységes csönd uralkodott. Azt lehetett volna hinni, hogy nincs is ott senki. De volt. Az ablaknál, nagy karos székbe süppedve, ült egy öreges ur, szürkülő hajjal és szakállal s még az asszonyénál is sápadtabb, szomorúbb orcával. Fölpillantott, mikor a nő belépett; de nem szólt semmit. A nő oda lépett hozzá, gyöngéden meg-simogatta a homlokát és szeliden szólt:

— Kár, hogy ki nem sétáltál velem, kedves öregem. Kellemes csöndes téli nap van.

— Meghiszem, felelt amaz tompa, komor hangon. De ma még kevésbé szeretnék emberekkel találkozni, mint máskor ... Tudod, micsoda nap ez a mai ...

— Igen. Karácsony szombatja ... annyi ezer és millió embernek édes öröm és vig-ság napja.

Elhallgattak mind a ketten. Aztán újra megszólalt a nő:

— Gondoltam a mai szent estére ... és gondoltam valamit, hogy mi se töltsük oly szomoruan.

— Ugyan mit gondolhattál volna ki? Kinek, minék örvendezhetnénk még mi? Ma esztendeje ... akkor volt az utolsó vidám szent esténk ... jobb, ha nem is emlékezünk meg róla.

— Hát ha mégis? Olyan örömünk, mint régente, többé nem lehet ... de jőjj csak! Hogy künn sétáltam, megláttam valamit, meg is vettem. Aztán, ha magad is ugy akarnád, lehetne belőle valami.

A férfi fölállt, kiment a pitvarba s ott meglátta az üde zöld fenyőfácskát. Keserű mosollyal szólt:

— Karácsonyfát vettél? Ugyan, ugyan, szegény jó feleségem, hát mit csináljunk vele? Mi ketten elhagyott öregek, ámítsuk egymást, hogy örülünk neki?

— Nem, nem azt gondoltam. Hanem annak a két jó gyermeknek, Klárikának és Anikónak, szerezhetnénk egy kis örömet. Félig-meddig tartozást is rónánk le.

A férfi borus arcza mint ha valamicskét derültebbre vált volna.

— Igazad van, édesem, ezt megtehetjük. Lám, te mégis csak jobb vagy ... én erre nem gondoltam volna. Pedig szegénykék különben majdnem olyanformán ünnepeltek volna, mint jó magunk. Várj csak! Magam is hozzá látok ... és szaporán köll ám dolgoznunk, mert sokféle szükséges, hogy minden ugy legyen, amint illik.

A mogorva, bus ember egészen fölélénkült, kiment a házból vásárolni, aztán rendezgetett, intézgetett és szinte elégedetten mondogatta:

— Igen is . . . igen is . . . ! Nem maradok adós azért a bokrétaért.

Az a bokréta most is ott feküdt az íróasztalon. Kicsike bokréta volt, el is hervadt már régen és végképen. Nem csoda; a nyár óta elhervadhatott. Mert még a nyáron került ide amonnan az udvar végében levő kis lakásból. Ott lakott Kláríka és Anikó a még fiatal, de már özvegy édes anyjokkal.

Ott laktak már akkor is, mikor ez a szomorú öreg pár ember nyár derekán ide költözött a házba, a drágább uri lakásba. Nem volt dolguk egymással. A régi lakók megtudták annyit, hogy az új lakók a fővárosból költöztek ide s az öregeknek Kardos Pál a neve. Kardos urék ellenben alig ha tudták a régibb lakóknak még csak a nevét is.

No, sok érdekeset nem is tudhattak volna meg róluk. Nagyon szerény, majdnem szegényes kis lakás volt az özvegy Takácsné lakása. Rendes, tiszta volt ugyan, benne minden meg is volt ami szükséges, de biz' az is meglátszott, hogy itt bőség nem uralkodik. Történni pedig nem történt ott egyéb, mint az, hogy a szegény özvegy kora reggeltől késő estig, de gyakran még késő éjszaka is varrt, hímezett és amikor egy-egy munkával elkészült, bevitte a városba annak, aki megrendelte. S ha néha úgy érezte, hogy lankad . . . egy pillantás a gyermekeire újra vissza adta erejét.

Kláríka és Anikó szintén segítettek, amiben tudtak. Legjobban megsegítették pedig anyjukat a kedves jószágokkal. Beérték a szegénységükkel s vidámak voltak; derült csevegésükkel, dalogatásukkal anyjukat is fölvidították. Így aztán ha bőség nem is, de édes szeretet és csöndes megelégedés uralkodott a szerény hajlékban.

Virágos kertecskéje is volt a két leánykának: néhány cserép virág az egyik ablakban. Nagy gondnal ápolták s mekkora öröm volt az, mikor egyikén is, másikon is bimbó fakadt, aztán ki is nyílt!

És még valamire szolgált az a kertecské: a virágok mögül nagyon jól ki lehetett kukucsálni az udvarra s az udvar elején arra a kis tornácra, ahol Kardos ur a meleg nyári napokon óra-hosszat üldögélt. Nem vehette észre, ha nézték. Sokszor nézték, pedig ugyan kevés gyönyörűségök telt benne. Mert Kardos ur mélyen elmerülve és oly szomorúan ült ott, hogy a két leánykának magának is egészen pityergőre vált tőle a kedve. Néha kijött Kardos urhoz a felesége, akkor aztán kettesben busongtak.

— Anyuskám! szólt egy napon Kláríka; nézd, az a Kardos ur milyen szomorúan ül ott!

— Igen, kedvesem, magam is vettem már észre.

— Mi baja lehet? Talán beteg?

— Alig ha, jegyzé meg Anikó. Láttam az utcán is. Olyan büszkén, fészesen járt! Erős szál ember.

— Igazad lehet, mondá anyjok. Én is azt hiszem, hogy nem betegek, hanem valami szomorúság érte őket. Mert mind a ketten olyan búsak.

— Valjon mi bajuk lehet? Hiszen, úgy látszik, módos emberek.

— Kedvesem, a gazdagság nem óv meg a bánattól, valamint szegény sorsban is lehet az ember vidám és elégedett, ha szeretet él a szívében.

— Ugy mint nálunk, ugy-e anyuska?

S a két leányka jobbrul-balrul bele kapaszkodott a mamába és addig ölelgette csókolgatták, hogy ez végre már erővel fejtette le őket magáról.

— Engedjete már dolgoznom, ti kis kullancsok, szólt nevetve és boldogan.

A két leányka azután is szemmel tartotta a bánatos szomszédot; lesték, hogy majd csak látja egyszer derültebbnek is. Dehogyan látta! Nem változott az, ha csak még szomorubbra nem. Ez már mégis szörnyűség! Még bizony bele hal szegény! Pedig olyan jószágos képe van neki is, a feleségének is. Hogy nem tudnak már legalább egy kis időre fölvidulni!

— Ha én tündér volnék, készítenék valami varázs-italt, amelytől elfelejtené azt a nagy szomorúságát, szolt egy napon Kláríka.

— Az a baj, hogy nem vagyunk tündérek, sohajtá Anikó. Pedig én is ugy sajnálom őket! Csak már egyszer mosolyog-nának!

— Gondoltam én valamit, Anikó! sugta Kláríka. Annak bizonyosan örülnének.

— Mi volna az?

— Nézd, a viráguikon több bimbó van, meg néhány gyönyörű kinyílt virág is. Leszakítjuk és szép kis bokrétát kötünk, aztán, mikor Kardos ur nem lesz ott a tornáczon, hamar letesszük a kis asztalra, amelynél ülni szokott. Megeglásd milyen öröme lesz benne!

— Meghiszem azt!

A két leányka képzelní is alig tudott valami nagyobb gyönyörűséget az olyan bokrétánál, melyet a maguk-ápolta virágokból kötnek. Saját maguknak dehogy szereztek volna meg ezt az örömet! Leszakítani azokat a nyíló virágokat! De hogy annak a bánatos embernek ha csak egy kis időre is elűzzék a szomorúságát: e végből igenis készek az áldozatra, megfosztják kertecské-jöket minden pompájától.

Mi tagadás, kissé bele nyílallott a szívökbe, mikor egymás után leszakították a virágokat. De végre megtörtént. Szép kis bokréta telt belőlük. A mindennapos megfigyelésből jól ismerték Kardos ur szokásait, alkalmas pillanatban oda csempésztek asztalára a bokrétát s félre vonultak, hogy meglessék a nagyszerű hatást. Hogy fog örülni... hogy fog mosolyogni! Bizonyosan a feleségét is elő szolítja és megmutatja neki a kedves ajándékot, melyet talán bizony valami tündérke varázsolt oda.

Igy lesz, bizonyosan így lesz. És ók ketten láttatlanul mily boldogan fogják ezt szemlélni.

Hajh! De mikor a jó szív is bajjal jár! És sokszor a legjobb szándék is balsikert arat!

Elő jött Kardos ur, megpillantotta a bok-

rétát és azután... azután... ó borzasztó!... kelleetlenül, mogorván dörmögte:

— Miféle dudva ez itt?

S ha még csak ezt mondta volna! De fölkapta a kis bokrétát és — ledobta az udvarra. Kicsibe mult, hogy a két leányka hangosan föl nem sikoltott a rejtek-helyén. De ha nem sikoltott is, annál inkább elszomorodott a váratlan, kegyetlen csalódás fölött. Szemök megtelt könnyel s most már csak azt lesték, hogy elvihessék megvetett, eldobott virágjaikat.

Kardos ur nem sokára be is ment a tornácra s a leánykák ekkor gyorsan elő osontak és fölvettek a bokrétát. Nehogy Kardos ur, ha visszatér, ott lássa őket, a közeli kapu-szinbe menekültek kárba veszett kincsökkel és siratták szép reményök meghiúsulását. Ki hitte volna!

— Szegény drága virágocskáim! sohajtá Kláríka. Ezért téptelek le? Haszontalanul kell elhervadnotok!

— Még csak meg sem nézte! És mi azt hittük, fölvidítjuk vele!

Ekkor megszólalt mellettök valaki:

— Mi az? Mit beszéltek, kis leányok?

Kardos ur állt ott, ki a nejevel épp kimenőben volt.

Megriadt a két leány és legszivesebben elmenekült volna. De már nem lehetett. Otölve-hatolva, pironkodva végre is meg köllött vallaniok, hogyan és miért csempésztek oda a bokrétát.

— Kedves jó gyermekek! szolt Kardosné meghatottan. Szándékotok igazán gyöngéd szívből fakadt.

Kardos urnak is enyhült kissé a komorsága.

— Ez már más! Ha tudtam volna... No, adjátok ide a bokrétát... megtartom, meg is örzöm emlékül.

Elvette tőlük a bokrétácskát, lehajolt hozzájok és nyájasan megsimogatta az arcukat, miközben igazán, de igazán ám! — szinte vidáman mosolygott s így szolt:

— Köszönöm! Ti valóban kedves jó gyermekek vagytok. Ha csak pillanatnyira is, derüt varázsoltatok a borus égre.

A két leánykának is földerült a képe, elégedetten tértek haza.

Ettől fogva jó barátok lettek s ennek Kardos ur látta a hasznát. Mert amikor

ott üldögélt a tornáczon és megpillantotta az udvaron játszó két leánykát, mindjárt enyhülni látszott szomorúsága, magához hívta a testvéreket és barátságosan

TITOKBAN. (Lásd a 430. lapon.)

beszélgetett velök. Klárka és Anikó pedig mihamar egészen bizalmasan csevegtek, néha még nevetésre is fakasztották a bánatos embert; s ha ilyenkor Kardosné asz-

szony is ott volt, ennek valóságos öröm ragyogott a szemeiben, miközben azt sutogta magában:

— Szegény jó uram! Legalább arra a

kis időre elfelejti nagy bánatát, amíg ezekkel a kedves kicsikéssel szórakozik.

A nyár azonban elmúlt, el az ősz is, és Kardos ur a hideg téli napokban nem üldögélhetett többé künn a tornáczon. Most már ritkábban találkoztak, kivált, hogy a két leányka is ritkán volt az udvaron látható. Sok tenni valójuk akadt most odabenn, mert amint a szent Karácsony ünnepe közeledett, anyjok oly sok munkát kapott, hogy alig győzte.

Epp Karácsony szombatján reggel történt, hogy Kardosné a kapuban találkozott a két leánykával, kik anyjok számára hoztak a boltból valamit.

— No's, kis leányaim, mit csináltok? kérdé Kardosné nyájasan. Már rég nem láttalak.

— Sok a dolgunk ilyenkor ünnep előtt, felelé Klárka.

— Igaz! Ma lesz a szent este, vigan lesztek a karácsonyfa körül. Meg is érdemlitek, jó gyermekek vagytok.

Megesett, amire ritkán volt példa: a két testvér arca elborult. De csak egy rövidke pillanatra.

— Mi nem készülünk karácsonyfa-ünnepre, szólt aztán Anikó nyugodtan. Az nem nekünk való, Jó anyácskánknak sokat köll dolgoznia, hogy csak azt is megszeresse, ami okvetetlenül szükséges.

— Nem is telnék örömünk holmi költséges angyal-fiában, mert tudjuk, hogy anyácskánk csak áldozattal szereshetné meg, folytatá Klárka. Ha megcsókol és szeret, ez nekünk elég.

Kardosné asszonynak eszébe ötlött valami s ettől a gondolattól nem volt többé maradása. Az lett a vége, hogy megvette azt a szép fenyőfácskát. És aztán dologhoz látott Kardos ur is, mert hát sok minden szükséges hozzá, hogy a fenyő-fácskából karácsonyfa legyen.

Leszállt az est s palotában és konyhában mindenfelé kigyuladtak a karácsonyfa gyertyácskái. Klárka és Anikó számára nem gyuladtak ki. A két leányka csöndesen melázva üldögélt otthon: anyjok künn

járt a városban, hogy egy az ünnepre megrendelt munkát, mellyel éppen csak az utolsó órára birt elkészülni, megrendelőjéhez elvigyen. Jó későre járt az idő, mikor megjött. Leányai ezzel fogadták:

— Anyuska! A Kardos urék cselédje már kétszer is járt itt. Kéret, hogy mihelyt megjöttél, látogass el hozzájuk.

— Mit akarhatnak? No, megyek hát.

Csak néhány percig járt oda. Titokzatos, de vidám képpel tért vissza.

— Jertek ti is kedveseim, mondá.

A gyertyát is elfujta, még az ajtót is becsukta maguk után. Váltig bámult a két leányka, hogy ugyan hová mennek, mi van készülöben? Hát még mikor beléptek Kardos urékhoz s a máskor oly bánatos házi gazda is, a felesége is szinte fölvidultan jöttek eléjük. És Kardos ur így szólt:

— Régebben én is mindig boldogan ültem meg ezt a szent estét. Ma reggel azt hittem, hogy a mai estét csak keserű emlékezéssel fogom eltölteni. De a Jézuska nem úgy akarta ám, hanem azt izente, hogy elhatott hozzája az illata egy kis bokrétának, melyet két ártatlan jó gyermek tiszta szívből áldozott egy bánatos ember vigasztalására. Hát ennek a két jó leánykának itt nálam legyen ma öröm-ünnepe.

Föltárta a szomszéd szoba ajtaját s ott láthatóvá lett a ragyogó karácsonyfa.

— Számotokra gyulladt ki a karácsonyfa, kedveseim, szólt Kardosné. S ami rajta és körülte van, az angyalfia mind a tietek és jó édes anyátoké.

Almélkodó boldogsággal léptek a karácsony-fához (Lásd a képet a 424—425. lapokon.) s a két leányka alig tudta elhinni, hogy ez nem álom, hanem kedves, édes valóság. Még soha sem volt karácsonyfájok, csak hirből tudták, hogy szerencsésebb gyermekeknek milyen örömöket hoz ez a szent este. És most nekik is részök van benne! És még milyen gazdag részök! Mert nem csak ragyogó karácsonyfa állt ott, hanem rajta és alatta sok-féle szép és jó holmi: képes könyv, buba, csemege meg több hasznos portéka is.

egy az ünnepre
lyel éppen csak
zültni, megrende-
re járt az idő,
zzel fogadták:

os urék cselédje
ret, hogy mihelyt
ájok.

No, megyek hát.
rt oda. Titokza-
vissza.

im, mondá.

még az ajtót is
Váltig bámult a
hová mennek, mi
g mikor beléptek
kor oly bánatos

szinte fölvidul-
dos ur így szólt:
dig boldogan ül-

. Ma reggel azt
ét csak keserü
ni. De a Jézuska

nem azt izente,
illata egy kis
atlan jó gyermek

bánatos ember
a két jó leánya-
na öröm-ünnep-
ba ajtaját s ott
karácsonyfa.

ki a karácsonyfa,
É. S ami rajta
a mind a tettek

léptek a kará-
a 424—425. la-
ig tudta elhinni.

em kedves, édes
volt karácsony-
hogy szerencsé-
n örömeiket hoz

nekik is részök
a gazdag részök!
karácsonyfa állt

sok-féle szép és
ba, csemege meg

A gyermekek és anyjuk örömeinek viszont Kardos ur és neje örvendeztek. Nem volt olyan zajos a vigasság, mint sok más házban; de mégis földerült mindenkinek az arca, legalább pillanatnyira elmúlt a bánkódás.

— Lám, milyen jó estét szerzett mindnyájunknak az a bokrétácska, szólt Kardosné.

Pedig még nem is tudta igazán, milyet!

Klárrika és Anikó még be sem teltek egészen a karácsonyfa örömeivel, mikor már ott köllött hagyni. No, jókedvűen hagyták ott, mert kellemes változás következett: terített asztalhoz, pompás vacsorához ültek. Lakomázás közben Kardos ur és a felesége újra meg újra dicsérgették a két leánykát, egyik szö a másikat érte és egyszerre csak kipattant az ő nagy szomorúságuk oka is.

Nekik is volt, vagy talán még van, ki tudja! . . . gyermekök, egyetlen egy fiók, aki életök legfőbb öröme és büszkesége volt. Talán tulságosan is kényeztették . . . Tehetséges, ügyes, bátor fiú volt, de akaratossá, zabolátlanná lett. Atyja ezt végre észre vette, szigorubban bánt vele; de Béla — így hívták — dacczal felelt. Atyja még keményebben szorította a jóra s ekkor a konok fiú egy napon — eltűnt. Levelet hagyott hátra, melyben azt írta, hogy világgá megy, mert látja, hogy apja nem szereti. És hiába keresték, többé nyomára nem akadtak. Azóta búbanat a jó szülék élete s kivált az apa saját magát vádolja, hogy talán tulságosan kemény volt a fiához. Elköltöztek régi lakó-helyükről ebbe a csendes kis városba s itt élnek bánatuknak, melyre nem találnak vigasztalást.

Ez a szomorú történet meglehetősen lehangolta a kis társaságot s mély csöndben ültek, midőn éjnek idején szokatlan hang rezzentette fel őket: nagy harangozás hallatszott a közeli templomból. A két leányka csodálkozott.

— Az éjjeli misére harangoznak, szólt Kardosné. Ti persze azt még nem is ismeritek.

— Nem ám! felelé Anikó. Ilyenkor mi már mindig aludtunk.

— De szeretném azt az éjjeli isten-tiszteletet látni! szólt Klárrika.

— Miért ne? mondá Kardos ur. Ha már fenn vagyunk, menjünk el a közeli templomba és mondjunk el egy imát a Mindenhatóhoz. Jól esik az boldognak, boldogtalannak egyaránt.

Örömmel fogadták mindnyájan az indítványt és fölkészültek. Indulás előtt még kioltották a karácsonyfa gyertyáscskáit, nehogy tüzi veszedelmet okozzanak, ha tövig égnek. Már különben is eleget tettek a feladatuknak.

Szép holdvilágos, csöndes téli éj volt s az utcza szokatlanul élénk. Sokan mentek az éjjeli misére. (Lásd a képet a 427. lapon.) Meg is telt a templom egészen s a padokban csak Kardos ur, a felesége s a fiatal özvegy kaptak helyet, míg a két leányka oldalt, egy oszlop mellett álldogált. Korán jöttek, az ájtatosság még nem kezdődött s Klárrika és Anikó kíváncsian nézelődtek a kivilágított templomban.

Figyelmök csakhamar egy izmos fiúra tapadt, ki valamivel odább, szintén az oszlophoz támaszkodva állt. Vászott, kopott volt a ruhája, nagyon szomorú az arca s koronként könyvet morzsolgatott szét a szemében. A két leányka, aki oly boldogan töltötte ezt a szent estét, részvétellel nézte s Anikó meg nem állhatta, hogy meg ne szólítsa:

— Hogy lehetsz ilyen szomorú ezen a kedves szent estén, mikor mindenki boldog és örül?

A fiú nagyot sóhajtott, de láthatólag jól esett neki a részvevő szó és halkán felelé:

— Igen: örül, aki boldog. Nektek bizonyosan boldog estétek volt a karácsonyfánál. De akinek nincs otthona, annak nincs boldog karácsony-estéje.

— Ó, hát neked otthonod sincs? szólt Klárrika. Arva fiú vagy?

— Arva? Nem . . . Azaz . . . Nem is tudom . . . Már mindegy, most csavargó vagyok . . . Ma esztendeje . . . akkor én is boldogan ünnepeltem . . . gazdag és vidám

voltam... No, vége! Bolond fővel eljártam, ott hagytam... Vége!

Ekkor egy másik fiu lépett oda.

— Menjünk már, Béla! mondá. Holnap reggel, tudod, korán indulunk és megver a direktor, ha elalszunk.

A Bélának nevezett fiu csüggedten mozdult meg és indult volna, de nagy csodálkozására a két leányka hirtelen megragadta, nem eresztette, mert Anikónak is, Klárikának is ugyanegy gondolat villant meg a fejében.

— Megállj csak! szólta Anikó. Béla a neved?

— Az. Mit kérded?

— Es talán bizony Kardos Béla? kérde Klárika.

A fiu meghökkenve bámult rá.

— Honnan tudod? Én nem ismerlek...

— Ne eresz, Anikó! szólta Klárika nagy izgatottsággal. Ne eresz!

Ő maga azonban eleresztette és megkerülve az oszlopot, a padhoz sietett, hol anyja és Kardos urék ültek.

— Kedves bácsi... Kardos ur... sugta lelkesedve, jöjjön csak... hamar...!

— No no, minek, kis lányom?

— Csak jöjjön... hamar!

Kardos ur kilépett a padból és követte Klárikát. Csak kettőt-hármat kellett lépnie s szemtől-szemben állt elveszett fiával!

A fiu egy pillanatig meredt szemekkel bámult rá, reszketett, aztánjtérdre on. olva halkán mondá:

— Atyám! Ó atyám! Bocsáss meg! Kardos ur maga is megtántorodott és majd neki dőlt az oszlopnak. A közelben

állók csodálkozva nézték, de aztán nem figyelhettek rá, mert a sekrestye ajtajában megcsendült a csöngettyü, kezdődött az

lanul, mialatt hála-fohászuk egybe olvadva szállt fel az egek Urához.

Anikó és, Klárika örömeikben könyezve álltak ott, mignem az ájtatosság végének közeledtével Kardos ur ezt sugta nekik:

— Kedves gyermekeim, itt az Isten házában nem szabad feltünést kelteni. Menjete az anyátokhoz és a feleségemhez és mondjátok meg, hogy kéretem, vonuljanak a templom elé és várjanak meg. Egyebet ne szóljatok!

Értették s boldog mosollyal teljesítették a megbízást. Az lesz még csak a boldog meglepetés, mikor az anya szoritja keblére a megtalált fiut! Az az áldott anya, akinek szive épp úgy vérzett, mint az apáé, de aki uralkodott fájdalmán, mert vigasztalnia kellett a csüggedő, összeroskadó apát!

Hát volt is ott öröm a templom előtt s az emberek váltig csodálkoztak, mi lelte azokat, hogy sírnak is, nevetnek is, ölelkeznek is össze-vissza.

Aztán megindultak haza.

Utközben Béla elmondta keserves sorsát. Mikor szilaj daczoskodással megszökött a szülei háztól, egy kóbor komédiás csapathoz csatlakozott, messzire elbarangolt vele. Eleinte tetszett is neki a kósza élet;

ÁLMÉLKODÓ BOLDOGSÁGGAL LÉPTEK A KARÁCSONYFÁHOZ. (Lásd a 422. lapon.)

de vajmi rövid idő alatt kiábrándult. Komédiáznia kellett és e mellett sokszor koplalnia, legtöbbször pajtáiban, istálókban meghuzódnia; de annál bővebben jutott ki a verésből. Kétségbe-esésében bocsánat-kérő levelet írt szüleinek, de választ nem kapott. Hogy szülei elköltöztek régi lakó-helyükről és nem kapták meg a levelet, ezt nem tudhatta; azt hitte, hogy végkép megtagadják, tudni sem akarnak többé felőle. Sajgó szívvel, keserű megbánással folytatta a sanyaru komédiás életet. Most átutazóban voltak e kis városban, reggel indultak volna odább. Neki emlékezetébe tolultak a régi idők, mikor még ő is boldog karácsony-estéket ünnepelt. Egész este nyugtalanul bolyongott, végre a templomba ment, hogy imádsággal enyhítsen keserűségén.

S a Gondviselés itt a szent csarnokban vetett véget mindhármuk szenvedésének.

— Ilyen angyalfiát nem sokan kaptak ma! Édes fiunkat kaptuk vissza! szolt Kardosné könytül nedves, sugárzó arcczal.

A házhoz érven, az özvegy és két leánykája elköszönt az immáron boldog családtól.

— De nem addig van az! szolt Kardos ur. Másodszor is megüljük a szent estét. Ujra meggyújtjuk a karácsonyfa gyertyáscskáit és újra lakomázunk, hiszen ennek a szegény gyerekeknek még nem volt benne része.

Ujra fölragyogott a karácsonyfácska, ujra kezdték az ünnepet. S most aztán igazi zavartalan boldogság ragyogott minden arczról. Bizony éjjél is rég elmúlt, mire végül nyugalomra tértek.

Egészen új élet nyílt meg azután mindnyájoknak. Kardos ur és a felesége nem bántódtak többé. Okuk annál kevésbé volt rá, mert Béla az átszenvedett keserű megpróbáltatások után teljesen megváltozott s igazi derék fiu lett. Nem is maradt Kardos ur tovább a félre eső kis városban, vissza költözött Budapestre. De magával vitte özvegy Takácsnét s két leányát is, kiknek számára kényelmes, gondtalan helyzetet biztosított.

Igaz barátság és szeretet füzte állandóan egymáshoz a két családot. A Kardos ur író-asztalán pedig üveg borító alatt hervadt bokrétaécska volt látható, melyet Béla gyakran nézegetett, mert már tudta a történetét. S hálás szívvel sóhajtott fel:

— Az Ég angyalai vezették azt a jó két leánykát és vezettek mindnyájunkat azon a szent estén, hogy eljussunk a boldogság révébe!

KÉP-REJTVÉNY.

A megfejtők névsorából elsőek kisorsolt kapja jutalom-nyereményül a következő művet:

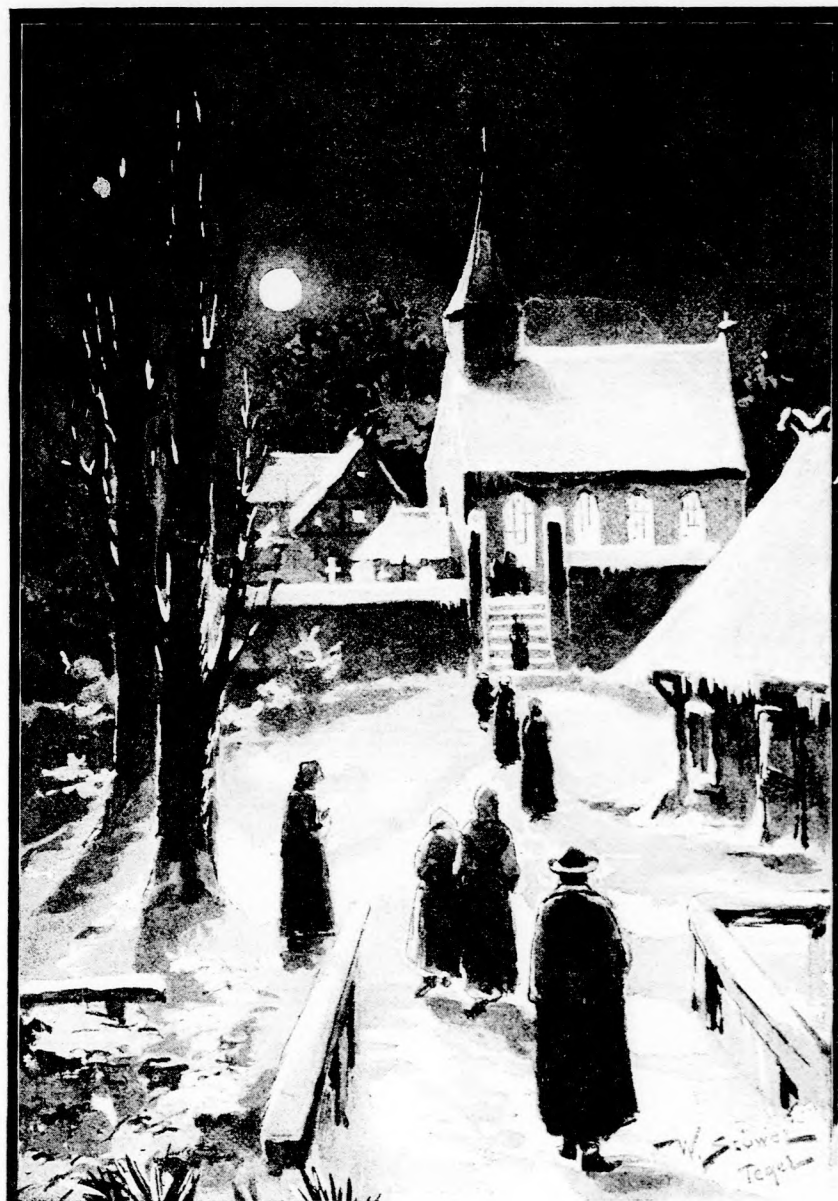
„Roszsont Ferke kalandjai vizen és szárazon.”

Elmeséli *Ida néni*. Számos képpel, diszes angol vászon-kötésben. (A „Forgó bácsi könyvtára” című sorozat egyik önálló kötete.)

izte állandóan
A Kardos ur
tó alatt her-
, melyet Béla
tudta a tör-
tott fel:
ék azt a jó
indnyájunkat
assunk a bol-

sorsolt kapja
övet :
s szárazon."
l, díszes angol
könyvtára"

... MENTEK AZ ÉJJELI MISÉRE. (Lásd a 423. lapon.)

KARÁCSONYI ÉNEK.

— Pastorale. —

Szerzette Sztojanovits Jenő.

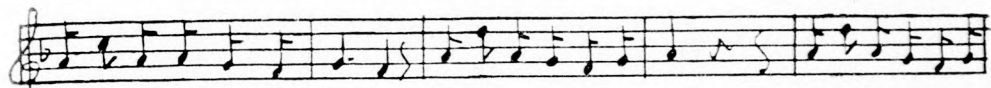
Bevezetés

Ének

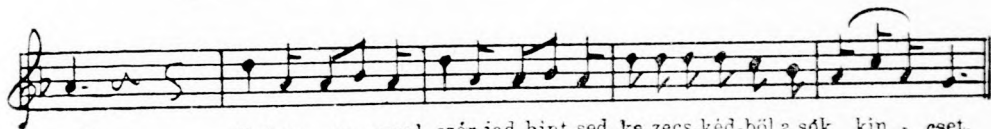
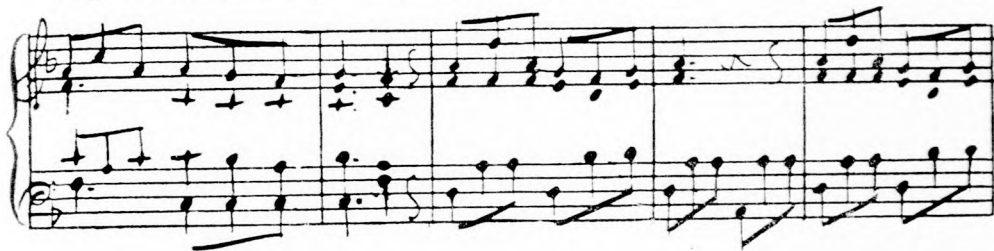
Csil - lag fé - nyes éj - je - len,

Kisérlet

Egy kis an - gyal meg - je - len, Vé - gig re - pül a vi - lá - gon.

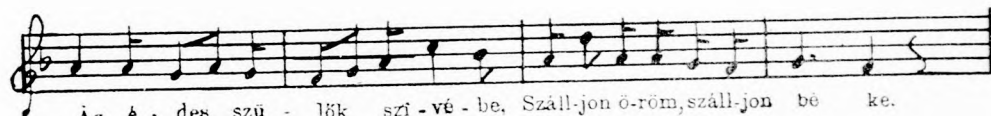
Hogy min-den lel-kei meg áid - jon. Bár ap - ró - ka a ke - ze, E-zer jó-val van te-

le. Drá-ga au - gyal szór-jad, hint-sed ke-zecs-kéd-ből a sok kin - eset.

Hint-sed a - ján dé - ki - dat, Kis gyer-meknek bá - bít lo - vat.

Áz é - des, szü - lők szí - vé - be, Száll-jon ö-röm, száll-jon bé ke.

TITOKBAN.

(Képpel a 421. lapon.)

»Kisasszonyka! Ifiúr!
Hallok lépteket . . .
Szaporán! Rejtsék el a
Meglépéseket!«

Szól Juczi, a szobalány
S gyorsan kiszalad . . .
S eltiün himzés, el a rajz
Rövid perc alatt.

Itma selyem-szálakkal
Papucsot himez —
Pali tanulmány-fejzet
Rajzol és színez.

Karácsonyra szánták ök
Szép ajándokul —
Munka-idejük kevés,
Perczekbe szorul.

Az idővel élni kell . . .
Ölts, rajzolj hamar!
S mind-untalan akadály,
Folytonos zavar.

Annál becsesebbek így
Az ő műveik . . .
Annál jobban érzetik
Boldal szüleik.

AZ ALKALMATLAN KIS KAKAS.

— Apróka mese. —

VOLT egyszer egy szegény ember, aki-
nek csak egy kicsiny háza, a ház
mellett meg kertecskéje volt. No, meg az-
tán volt még egy fiatal kis kakasa, mely
ott kaparászott az udvaron.

A kis kakas szépen nőtt, nöyekedett és
épp a nyár elején már oly pompásan tudott
kukorékolni, hogy gyönyörűség volt hallani.

Már persze gyönyörűség annak, akinek.
Mert egyszer csak hajnal hasadtával az
ablakra röppent fel, megcsattogtatta a szár-
nyait és olyan hatalmas »Kukurikú«-t

vágott ki, hogy a szegény ember ijedten
riadt föl álmából.

— Mi az? Mit kiabálsz? kérdé boszu-
san a feleségétől.

— Nem szóltam én semmit, feleli az
asszony. A kis kakas kukorékol.

— Ej, a haszontalan jószága! Egészen
kiverte az álmot a szememből. No, inkább
föl is kelek, megyek a kertbe kapálni.

Este fáradt volt, álmos volt.

— Dejszen, nem fog az a haszontalan
kis kakas újra fölverni.

Megfogta, bezárta a fás kamrába. Igen
ám, de a kamarának ablaka is volt, ennek
pedig már kitört az üvege, ha ugyan volt
benne valaha. És hajnal hasadtával a kis
kakas kiröppent és a gazdája ablaka alatt
ismét akkorát kukorékol, hogy a szegény
ember is, a felesége is ijedten ugrottak
ki az ágyból.

— Mi az már no? kiáltá a szegény
ember.

— Megint az az alkalmatlan kis kakas!

— Tessék! Már megint oda az álmom.
És már pitymallik, nem érdemes újra le-
feküdni. No, megyek a kertbe gyomlálni,
ugyis nagyon elnyomja a dudva a palán-
tákat.

Estére azonban megfogta a kis kakast.

— Megálj csak, semmiházi! Nem versz
fel többé az álmomból.

Bevitte a fás kamarába, és madzaggal
oda kötötte az ajtó sarkához.

De a kis kakas addig rángatta, harap-
dálta a madzagot, hogy ez végre is elsza-
kadt. A kis kakas megint csak kiszabadult
és akkorát kukorékol, hogy talán még a
szomszédban is fölébredtek. No de dühös
is lett a szegény ember.

— Hallod-e, asszony! Ezt az alkalmat-
lan jószágot ízben fogd meg, öld meg,
süsd meg! Majd nem alkalmatlankodik
aztán többé.

Hát biz' a szegény kis kakast megsütöt-
ték, ebédre meg is ették. Nagyon jó volt
sütve és persze hogy nem kukorékol több-
bet. Aludt az ember más nap reggel, de
meg azután is minden nap, ameddig neki

tets
mik
süte
hüs
E
nag
egé
min
egy
lett
emb
bán

a c
hog
kár

M

A
mál

H

III

H

Ella

Miha

Jenő

és M

Káro

Lenk

Mád

testv

Pál

Naso

Rich

Mati

Marg

Csat

Mikl

IV.,

heise

R

Leip

Holl

Kohr

Vili

egyer

Péter

Melin

Scha

és Jé

tetszett. Neki pedig addig tetszett, hogy mikor végre fölkel, már nagyon forrón süttött a nap, hát inkább ki sem ment a hűs szobából. Ez is nagyon jó volt.

Hanem aztán mégis akadt valami, ami nagyon nem volt jó. Az elhanyagolt kertet egészen fölverte a gaz és dudva, kivesszett minden hasznos palánta; nem termett ott egy árva kalarábé sem. Ebből pedig az lett, hogy nagy sorokat koplalt a szegény ember. Vakarta is a füle tövét és késő bánattal sohajtá:

— Amig fölvert a kis kakas, elvégeztem a dolgomat. Jaj, de okatlan is voltam, hogy haraggal fogadtam azt, aki idején munkára serkentett föl.

MEGFEJTÉSEK ÉS MEGFEJTŐK.

A »KIS LAP« LIX. köt. 24-dik számában közölt rejtvények megfejtése:

I. Az **o** betű.

II. Az erények legelseje a hű haza-szeretet.

III. Három árva sir magában.

Helyesen fejtették meg: Szent-Iványi Ella és Marianna, Kohn Gizella, Fischer Péter, Mihályi Margit, Bayer Anti, Koller Sárika, Kövesi Jenő, Hirsch testvérek, Erdélyi Pista, Jákó Margit és Miczike, Löw Sándor, Schara Serafine, Metzger Károly, Kaminszky Irén és László, Pap Lili, Nagy Lenke és Ernő, Ottlik Pálma, Badics Gizella, Mäder Hedvig és Emma, Péterfy Vilma, Kellner testvérek, Véghegyi Lajos, Gyárfás Erzsike, Hajós Pál és László, Cséry Ida, Löwentritt Margit, Naschitz Gyuri, Somogyi Margit, Lupkovics György, Richter Lola és Maresa, Wettstein Miklós, Donáth Matild, Weisz Róbert, Forster Jolánka, Glück Margit, Klein Dezső és Vilmos, Bügler Sándor, Csatáry Jani, Bontz Renée, Kiss Margit, Spitz Miklós, Gáldonyi László, A m. diószegi r. k. isk. IV., V. és VI. oszt. tanulói, Komlós Magda, Tonheiser Angela.

Részben megfejtették: Bolgár Teréz, Leipniker Ilonka és Máttyás, Okolicsányi Ilus, Hollós László, Grósz Géza, ifj. Muraközy László, Kohn Ilona, Eckstein Paula és Béla, Schreyer Vili (Vonalozd meg a papirost, amíg nem tudsz egyenes sort vetni! *F. b.*), Boros Margit, Kazy Péter, Hauer Dóra Zsögöd testvérek, Feldheim Melinda, Ybl Ida és Márta, Kováts Bella és Géza, Schack Anna és Ella, Mály Andorka, Csorba Géza és Jóska, Imre Kálmán, Lengyel Margit és Kálmán,

Vörösmarthy Ilonka, Szabó Jolánka, Keresztesi Ferencz, Endreffy Jenny, Csia Erzsike, Jantsits Jolánka, Tibor és Bandi, Háy Irén és Juliska, ifj. Tóth Gyula, Térfy Marianna, Kunváry Györgyike és Ernő, Sinkovits Clarisse, Stern Jolán és Birike, Sárkány Agátka, Orbán Zsuzska, Mariska és Sárika, Schödl Ervin, Molnár László (3.), Fehr Lili és Margit (2. és 3.), Schreiner Gyula (2. és 3.), Thury Géza és Lajos (2. és 3. Rojtos papirostra írni s az írást homokkal behinteni nem illik. Hát a »Forgó bácsi 10 parancsolata« mire való? *F. b.*)

A jutalom kisorsolása szabályszerűen megtörtént, nyertes lett Löw Sándor, Nagy-Becskeken, kinek a jutalom-könyvet (»Regék a görög hajdan korból«, elmeséli Szidi néni, számos képpel, díszes angol vászon-kötésben, a »Forgó bácsi könyvtára« című sorozat egyik önálló kötete) a kiadó-hivatal megküldi.

*

A »KIS LAP« LIX. köt. 23-ik számában közölt rejtvény megfejtését még beküldték: Somogyi Margit, Kunváry Györgyike és Ernő, Klein Dezső és Vilmos.

A karácsonyi ünnepek alkalmából kosár-szám kaptam és kapom a ti szives jó kívánságtaitokat. Fogadjátok mindnyájan szerető szívből fakadt köszönetemet. Boldog ünnepeket mindnyájatoknak! — **Gf. Serényi László.** Kedves tudomásomra szolgál, hogy előttem testvéreidről is megemlékeztl. Mindnyájatoknak boldog ünnepeket! — **Fellner Elemér.** Ha eddig nem kaptál választ, ez azt jelenti, hogy soraidat nem vettem. — **Haksch Mariska.** Testvérednek van igaza, mint erről bármely magy. történelmi tankönyvből is meggyőződtel. — *Több levélről a jövő számban.*

Előfizetési felhívás

a
KIS LAP

1901-diki első félévi folyamára.

(A „Kis Lap“ 60-dik kötetére.)

 FOLYÓ év és hó végével fejeződik be a »Kis Lap«-nak most folyamatban levő kötete is és ezennel megnyitjuk az előfizetést a »Kis Lap«-nak a jövő évvel kezdődő új kötetére.

Ez az új kötet immár a **hatvanadik kötet** lesz. A »Kis Lap« ezzel pályafutásának **harminczadik esztendejét** fogja betölteni. Egész ember-öltőnyi idő ez, melyre talán jogos meglepéssel, sőt büszkeséggel tekintet lehet vissza, mert e nagy idő minden szónál meggyőzőbben bizonyítja, hogy a »Kis Lap« sikeresen töltötte be feladatát, elérte kitűzött nemes célját: szórakoztatója, mulatva oktatója lett a magyar gyermek-világnak és hű **segítője szülőknek, nevelőknek**, hogy az ifjuság zsenge szívében fogékony, elméjében tiszta érzés, nemes gondolkodás, meleg honszeretet verjenek gyökeret. Igazi meghitt, kedves bírátja a »Kis Lap« minden művelt magyar családnak s türelmetlenül várt vendége a főúri palotának épp úgy, mint szerényebb sorsuak hajlokának.

A már rég helyesnek, célhoz vezetőnek bizonyult ösvényen fog a »Kis Lap« tovább haladni az új évvel kezdődő új kötetében is. Mind a szerkesztőség, mind a kiadó-tulajdonos társaság, fáradságot és áldozatot nem sajnálva, vállvetetten törekszik rá, hogy az új kötet úgy az olvasmányok értéke, mint a rajzok művészi tökéletessége tekintetében lehetőleg még fölülmulja elődjait. Gondosan előkészített gazdag anyag várja megjelenését az új folyamban. Mindjárt az első számban

„Az ősök kincse“

czimmel hosszabb elbeszélés indul meg, mely vonzó s érdek-feszítő tartalmával méltón fog a »Kis Lap«-ban eddig megjelent legjobb elbeszélések mellé sorakozni

s melyhez kiválóan művészi rajzok hosszú sorozata készült. Minden számban lesznek ezen fölül változatos rendben

kisebb beszélek és mesék,

legtöbbször képek kíséretében, koronként pedig ügyes gyermekek által könnyen eljátszható

szindarabok,

ugyszintén rövidebb, ismeret-terjesztő cikkek, **költemények** mindig rajzokkal. Minden szám közöl elme-élesítő **rejtvényeket és feladványokat**, melyeknek megfejtői közt hetenként értékes **jutalom-könyv** kerül kisorsolásra, az év végén pedig a legszorgalmasabb megfejtők sors-huzás útján **külön jutalomban** részesülnek. Minden két hétben művészi kiállításu

színes műmelléklet

kiséri a lapot, melynek régi rendes rovatai változatlanul megmaradnak. „**Forgó bácsi póstája**“ megadja a választ a kis olvasók minden kérdésére, míg a „**Jó sziv**“ nyitva lesz a nemes szívu adakozóknak s a „**Levelezés**“ lehetővé teszi, hogy a kis olvasók egymás közt is érintkezésbe lépjenek.

Sorakozzék tehát a magyar gyermekvilág továbbra is mentül számosabban a »Kis Lap« zászlaja alá, hol a régi és az új híveket egyformán szeretettel fogadja **Forgó bácsi.**

*

Kérjük a t. olvasókat, kiknek előfizetésük ez év végén lejár, sziveskedjenek megrendeléseket mielőbb beküldeni, hogy a lap pontos szétküldése fenn ne akadjon.

A »Kis Lap« előfizetési ára:

Negyed évre 2 korona.

Fél évre 4 ..

Egész évre 8 ..

Az előfizetési pénzt korona-értékben sziveskedjenek beküldeni.

Az előfizetések, legczélszerűbben postai utalványon, a »Kis Lap« kiadó-hivatalához (Budapest, VII., Kerepesi-ut 54. sz. Athenaeum-épület) intézendők.

A »KIS LAP« kiadó-hivatala.